

סילבוס - תוכנית הוראה לקורס

אמנות וטכנולוגיה: שונאים, סיפור אהבה

ד"ר נעם טופלברג | המחלקה לאמנות יהודית
Art and Technology: Enemies, A Love Story | 21128-01

מתקשב א-סינכרוני	סוג הקורס:
2	היקף נ"ז:
תשפ"ז	שנת לימודים:
א'	סמסטר:
	יום ושעה
12:00	שעת קבלה:
noamtopelberg@gmail.com	מייל מרצה:
—	קישור לאתר מודל:

תיאור הקורס ותוצרי למידה

תקציר הקורס

הקורס עוסק במערכת היחסים הדואלית ורבת הפנים בין טכנולוגיה חזותית ובין אמנות. הלומדים יכירו את התפתחותה והשפעתה התרבותית והחברתית של טכנולוגיה חזותית על ציר זמן, החל מהמצאת המצלמה במאה ה-19 ועד לאינטליגנציה המלאכותית של ימינו, תוך התמקדות ביחסי הגומלין בין התפתחות הטכנולוגיה החזותית ובין שפה, תכנים ושיח של שדה האמנות. כל אחד מפיתוחי הטכנולוגיה שיידונו בקורס, יבחן מתוך שלוש נקודות מבט: שאלות יסוד תרבותיות של רוח התקופה והמענה שמספקת להן הטכנולוגיה החדשה, חידושים וקודים חזותיים אופייניים לטכנולוגיה החדשה והאופנים השונים, הסגנוניים והתוכניים, בהם הגיב שדה האמנות, יוצרים והוגים, לאותם חידושים ולשפה החזותית של הפיתוח הטכנולוגי.

תוצרי הלמידה

א. ידע

- הלומדים ידונו בזיקות ויחסי הגומלין שבין תרבות, טכנולוגיה ושפה חזותית
- הלומדים יעמיקו בטקסטים מכוננים – חזותיים וכתובים

ב. מיומנויות

- לומדים ינתחו באופן ביקורתי של שדה היצירה החזותית העכשווי.
- הלומדים יבחינו בהבדלים בין הקודים החזותיים של טכנולוגיות חזותיות שונות

ג. תפיסות עולם והשקפות ערכיות

- הלומדים יגבשו עמדות לגבי מעמדה של האמנות בעידן מהפכת התרבות החזותית.

למידה פעילה - תכנון מהלך השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	למידה פעילה	קריאה/ צפיה נדרשת	הערכה תהליכית/מעצבת
1	פתיחה: אמנות וטכנולוגיה: שונאים, סיפור אהבה	א- סינכרוני	צזנה, רועי, המדריך לעתיד, ישראל, 2013, עמ' 19 – 48. לוזיה, דבי, מדוע הפסיקה המונה ליזה לחייך, תל-אביב, 2015, עמ' 15-26. Mirzoeff, Nicholas, An Introduction to Visual Culture, London & New York, 1999, pp. 4-6.	
2	טכנולוגיה, תרבות ואמנות שאלות יסוד	א- סינכרוני		
פרק 1: אמנות והתפתחות הצילום				
	התפתחות הצילום: חידושים וקודים חזותיים אופייניים	א- סינכרוני	Heine, F., Photography the Groundbreaking Moments, New York, 2012, pp. 15-19. סוזן סונטאג, הצילום כראי התקופה, תל אביב, 1979, עמ' 12. רולאן בארת', "המסר הצילומי", בתוך: המדרשה 5, כפר סבא, 2002, עמ' 22. אלן סקולה, "על המצאת המשמעות הצילומית", בתוך: המדרשה 5, כפר סבא, 2002, עמ' 35-37.	בחירה (1 מתוך 3 - 20%): ניתוח קצר של השפעת אחד מהכלים הטכנולוגיים שנלמדו בקורס ובין השפה החזותית או הנושאים של זרם אמנותי או יוצר שלא נלמד בקורס.
4	תמורות בשיח האמנות בעקבות התפתחות הצילום	א- סינכרוני	Courbet, G., Realist Manifesto: An Open Letter, 1861. Thomson, B., Impressionism, Origins, Practice, Reception, New-York, 2000, pp. 33-35. Ingo, F., Walther (ed.), Art of the 20th Century, Cologne, 2005, pp. 15-19.	
פרק 2: האמנות והתפתחות התמונה הנעה				
5	העידן המודרני ותרבות ההמון – שאלות יסוד	א- סינכרוני	הרשב ב', מניפסטים של מודרניזם, תל-אביב, 2001. משה צוקרמן, פרקים בסוציולוגיה של האמנות, ישראל, 1996, עמ' 58 - 68.	בחירה (1 מתוך 3 - 20%): ניתוח קצר של השפעת אחד מהכלים הטכנולוגיים שנלמדו בקורס ובין השפה החזותית או הנושאים של זרם
6	התפתחות התמונה הנעה: ממדי זמן וחלל מהראינוע	א- סינכרוני	Canudo, R., "The Birth of the Sixth Art", In: Film Manifestos and Global Cinema Cultures: A Critical Anthology, pp. 593-603; Berkeley, 2019.	

	ועד הטלוויזיה.		מרשל מקלוהן, "המדיום הוא המסר", בתוך: להבין את המדיה, תל-אביב, 2003, עמ' 13–30. בנימין, ו., יצירת האמנות בעידן השיעתוק הטכני, תל-אביב, 1998. Norman, P., T.V. A History in 100 Programmes, London, 2015, pp. 1-7.	אמנותי או יוצר שלא נלמד בקורס.
7-8	תמורות בשיח האמנות בעקבות התפתחות התמונה הנעה	א- סינכרוני	קראוס, ר., "וידאו: האסתטיקה של הנרקיסזם", בתוך טננבאום, א. (ער') וידאו Zero: הפרעות בתקשורת: הדימוי המוקרן, העשור הראשון, חיפה 2003 (1976) גלעדי, אמוץ, מודרניזם בשלוש תנועות, תל-אביב, 2010, עמ' 86-83. Bernice R., Picasso, Braque, and Early Film in Cubism, the Brooklyn Rail, 07/09/17. Laynton, N., "Futurism", In: Stangos, N.(ed.), Concepts of Modern Art, New-York, 1994, pp. 97-105. Ades, D., "Dada and surrealism", In: Stangos, N.(ed.), Concepts of Modern Art, New-York, 1994, pp. 110-137. Harrison, C., "Abstract Expressionism", In: Stangos, N.(ed.), Concepts of Modern Art, New-York, 1994, pp. 169-211. Lucie-Smith, E., "Pop Art", In: Stangos, N.(ed.), Concepts of Modern Art, New-York, 1994, pp. 225-238.	
פרק 3: אמנות בעידן מהפכת הייצור האישי ופוסט-אנושי				
9	תהיות בעידן פוסט-אנושי	א- סינכרוני	גורביץ', דוד, פוסטמודרניזם, תרבות וספרות בסוף המאה העשרים, תל-אביב, 1997. Lyotard, Francois, The Postmodern Condition, Minnesota, 1979	בחירה (1 מתוך 3 - 20%): ניתוח קצר של השפעת אחד מהכלים הטכנולוגיים שנלמדו בקורס ובין השפה החזותית או
10	מהפכת הייצור האישי ו-AI	א- סינכרוני	צזנה, רועי, "המדריך לעתיד", ישראל, 2013, עמ' 19 – 28.	

			דרור, י., "הבינה המלאכותית שחטפה אותי", 23/01/23, עושים טכנולוגיה (פודקסט)	הנושאים של זרם אמנותי או יוצר שלא נלמד בקורס.
11	לאן פנינו? תמורות בשיח האמנות בעקבות מהפכת הייצור האישי	א- סינכרוני	זלמנסון, ל', האפס והאחד, אתר בסיס לאמנות ותרבות ארליך, נ., "פוסט-ריאליסטי, אנימציה וראיית מכונה", 29/10/2020, וייסמן, כרמל, המצב הפוסט אנושי (פודקסט). Ravikiran, A.S., What is NFT and How Does NFT Work? The Ultimate Guide, Jan 27, 2023. גילרמן, ד', בעתיד יצירות האמנות יהיו שיתוף פעולה בין אמנים לבינה מלאכותית, ראיון עם פרופ' ג'ואנה זילינסקה, ראש המחלקה לניו מדיה ותקשורת באוניברסיטת גולדסמית', אתר בסיס לאמנות ותרבות Zhang, C., Lu, Y., "Study on artificial intelligence: The state of the art and future prospects", Journal of Industrial Information Integration, Volume 23, September 2021, 100224	

*ייתכנו שינויים בסילבוס בהתאם לקצב ההתקדמות ואפקטיביות הלימדה

הערכה מעצבת

הגשת עבודת סיכום **לאחת** מתוך שלוש היחידות של הקורס לפי בחירה. העבודה כוללת התייחסות ביקורתית למאמרים שנלמדו והצגת דוגמא לזרם או יוצר שלא נלמדו בקורס הממחישה את עקרונות הליבה שנלמדו.

ציון סופי

תיאור התוצר	משקל בציון הסופי
ניתוח קצר של השפעת אחד מהכלים הטכנולוגיים שנלמדו בקורס ובין השפה החזותית או הנושאים של זרם אמנותי או יוצר שלא נלמד בקורס	20%
בחינה מסכמת	80%

דרישות הקורס

מטלות: הגשת המטלה עד לסוף הסמסטר – לא יתקבלו מטלות מעבר לתאריך זה
מרכיבי הציון הסופי: 20% מטלה
 80% בחינה מסכמת
אופן ההגשה: אישי, בלמדה של הקורס.

דרישות קדם

ללא

ביבליוגרפיה: תכנים עדכניים לעיון בקריאה, צפיה והאזנה

אגסי, יוסף, הפילוסופיה של הטכנולוגיה, תל-אביב, 2011

ארליך, ניעה, "פוסט-ריאליסטי, אנימציה וראיית מכונה", 29/10/2020, בתוך: וייסמן, כרמל, **המצב הפוסט אנושי** (פודקסט).

בארט' רולאן, 'צילומי הלם', **מיתולוגיות**, תל-אביב, 1957, עמ' 132 – 134.

בארט', רולאן, **מחשבות על הצילום**, ירושלים, 1992.

בארט', רולאן, המסר הצילומי, **המדרשה 5**, ישראל, 2002.

בירגר, פיטר, "הקדמה", תיאוריה של האוונגרד, תל אביב: רסלינג, 2007.

בנימין, וולטר, **יצירת האמנות בעידן השיעתוק הטכני**, תל-אביב, 1998

ברגר, אווה, **מבוא לתקשורת**, תל-אביב, 1996

ברנג'ר, ג'ון **על התבוננות**, תל-אביב, 2012.

גורביץ', דוד, **פוסטמודרניזם, תרבות וספרות בסוף המאה העשרים**, תל-אביב, 1997.

גורביץ', דוד, דן ערב (2016). **תקשורת המונים. האנציקלופדיה של הרעיונות**

גלעדי, אמוץ, **מודרניזם בשלוש תנועות**, תל-אביב, 2010.

דירקטור, רותי, **Turn on**, עבודות וידאו מאוסף יוליה שטושק, תל-אביב, 2015.

דרור, יובל, "הבינה המלאכותית שחטפה אותי", 23/01/23, **עושים טכנולוגיה** (פודקסט)

הרציג, חנה, **המדיום באמנויות, סוגיות אסתטיות ותרבותיות**, רעננה, 2015.

הרשב, בנימין, **מאניפסטים של מודרניזם**, ירושלים, 2001.

לאפי, דן, **סוגיות מפתח בתאוריית המדיה**, רעננה, 2011.

לוזיה, דבי, **מדוע הפסיקה המונה ליזה לחיך**, תל-אביב, 2015.

ליבס, תמר, מירי טלמון (ער') **תקשורת כתרבות**, רעננה, 2014.

מאירי דן, נעמי, דנה אריאלי-הורוביץ, אורי ברטל (ער') **פרוטוקולאז': כותבים חזותי: מתודולוגיות בחקר התרבות החזותית**, בצלאל, ירושלים, 2003.

מישורי, אליק, טבע דומם: **מייצוג של חפצים לחפצים של ממש**, תל-אביב 2008.

מישורי, אליק, **תולדות האמנות: מבוא כללי**, תל-אביב 2000.

[מפגשים מהסוג החזותי בעידן המודרני](#)

[מפגשים מהסוג החזותי מסע בזמן](#)

סונטאג, סוזאן, **צילום כראי התקופה**, תל-אביב, 1998.

סונטאג, סוזאן, **להתבונן בסבלם של אחרים**, תל-אביב, 2004.

סקולה, אלן, על המצאת המשמעות הצילומית. **המדרשה 5**, ישראל, 2002.

צוקרמן, משה, **פרקים בסוציולוגיה של האמנות**, ישראל, 1996.

צזנה, רועי, **המדריך לעתיד, המהפכות הטכנולוגיות שישנו את חיינו**, ישראל, 2013.

קראוס, רוזלינד, "וידאו: האסתטיקה של הנרקיסזם", בתוך טננבאום, א. (ער') **וידאו Zero: הפרעות בתקשורת: הדימוי המוקרן, העשור הראשון**, חיפה 2003 (1976)

רסלר, מרתה, **בתוך ומחוץ לתמונה, על צילום, אמנות ועולם האמנות**, תל-אביב, 2006.

Bernice, Rose, *Picasso, Braque, and Early Film in Cubism*, the Brooklyn Rail, 07/09/17.

Blich, Ben Baruch, *Can We Learn from Pictures?* USA, 2013.

Bridle, James, "The new Aesthetic and its Politics", in Omar Kholeif (ed.) *You Are Here, Art After the Internet*, Manchester, 2017, pp. 20-27.

Cotton, Charlotte, *The Photograph as Contemporary Art*, London, 2014.

Dikovitskaya, Margaret, *Visual Culture: The Study of the Visual After the Cultural Turn*. Cambridge MA: MIT Press, 2005.

Fan, Hasing-yu, *Regeneration Movement – Rethinking Technology in the Digital Age*, Taiwan, 2016.

Fontacuberta, Joan, *Pandora's Camera, Photography after Photography*, Barcelona, 2014.

Gadamer, H. G., *Philosophical Hermeneutics*. Berkeley CA, 2008.

Hariman, Robert and John Louis Lucaites, *No caption needed: iconic photographs, public culture, and liberal democracy*, Chicago, 2007.

Hedberg, Hans, Gunilla Knape, Tyrone Martinsson and Louise Wolthers (ed.), *Auto, Self-Representation and Digital Photography*, Stockholm, 2014.

Heine, Florian, *Photography the Groundbreaking moments*, Munich, London, New York, 2012.

Howgate, Sarah, Sandy Nairne, *a Guide to Contemporary Portrait*, London, 2009.

Ingo, F., Walther (ed.), *Art of the 20th Century*, Cologne, 2005.

Jenks, Chris, (ed.), *Visual Culture*, London, 1995.

Kholeif, Omar, *You Are Here, Art After the Internet*, London, 2017.

Krauss, Rosalind, *A Voyage on the North Sea: Art in the Age of Post-Medium Condition*, London, 1999.

London, Barbra and John Upton *Photography*, London, 1994.

Lyotard, Francois, *The Postmodern Condition*, Minnesota, 1979

Mirzoeff, Nicholas, *an Introduction to Visual Culture*, London & New York, 1999.

Norman, Phil, T.V. A History in 100 Programmes, London, 2015.

Plinsier, Valentine, *Primitivism in Photography – The Impact of Non-European Art on Photographic Modernity, From 1918 to Present Day*, Trocadéro, 2012.

Ravikiran, A.S., *What is NFT and How Does NFT Work? The Ultimate Guide*, Jan 27, 2023.

Smith, Marquard (Ed.), *Visual Culture Studies: Interviews with Key Thinkers*, Thousand Oaks CA: Sage, 2008.

Stangos, N.(ed.), *Concepts of Modern Art*, New-York, 1994.

Stemmerich, Gregor, "White Cube, Black Box, Grey Areas: Venues and Values", in Tanya Leighton (ed.), *Art and the moving image: A Critical Reader*, London, 2008.

Troemel, Brad, "Art After Social Media", in Omar Kholeif (ed.) *You Are Here, Art After the Internet*, Manchester, 2017.

Woods, Tim, *Beginning Postmodernism*, New-York, 1999.

Zhang, Caiming, Lu, Yang, "Study on artificial intelligence: The state of the art and future prospects", *Journal of Industrial Information Integration*, Volume 23, September 2021.